

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

**SVET ZA INVALIDE
OBČINE RAVNE NA KOROŠKEM**

POROČILO

**O IZVAJANJU PROGRAMA ZA
IZBOLJŠANJE ŽIVLJENJA
INVALIDOV V OBČINI RAVNE
NA KOROŠKEM
ZA LETO 2015**

Ravne na Koroškem, januar 2016

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

1. UVOD

Občina Ravne na Koroškem se je v mesecu oktobru 2011 na podlagi potrditve Občinskega sveta Občine Ravne na Koroškem vključila v priprave za kandidiranje na javnem razpisu Občina po meri invalidov in prevzela odgovornost za izvajanje projekta v skladu z zastavljenim programom.

Delovna skupina, ki je bila imenovana za pripravo analize položaja invalidov v občini in akcijskega načrta ukrepov izboljšanja položaja invalidov v občini, je na podlagi medsebojnega sodelovanja vseh invalidskih organizacij v občini, gospodarskih subjektov, javnih zavodov, lokalne skupnosti in drugih društev ter nevladnih organizacij v občini izdelala analizo položaja invalidov v občini Ravne na Koroškem, iz katere je izhajala pri pripravi akcijskega načrta za obdobje 2012 - 2014. V letu 2015 pa smo na podlagi realizacije akcijskega načrta in novih nalog pripravili Program za izboljšanje življenja invalidov v Občini Ravne na Koroškem za obdobje 2015 - 2018.

Pri pripravi programa smo izhajali tudi iz 22 standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov, ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov na 48. seji dne 20. decembra 1993 (Resolucija 48/96) ter Agende 22 - navodil za načrtovanje invalidske politike za lokalne oblasti.

Občinski svet je septembra 2015 sprejel Program, katerega smo vsi akterji vključeni v projekt pričeli postopoma izvajati. V občini delujejo javni zavodi kot so vrtci, šole, zdravstveni dom, knjižnica, zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti, invalidsko podjetje, druga podjetja in ustanove in pa seveda pomemben del civilne družbe, to so društva in invalidske in druge organizacije. Eno izmed najpomembnejših društev za področje invalidov pa je Društvo invalidov Mežiške doline, ki je skupaj z občino pristopilo k izvajanju projekta.

V programu sledimo naslednjim **CILJEM**:

-
- 1. Osveščanje in informiranje javnosti o invalidski problematiki**
 - 2. Rehabilitacijski programi**
 - 3. Strokovno-podporne storitve in programi**
 - 4. Dostopnost grajenega okolja, informacij in prevozov**
 - 5. Vzgoja in izobraževanje**
 - 6. Delo, zaposlitev, materialna in socialna varnost**
 - 7. Družinsko življenje in spoštovanje osebne integritete**
 - 8. Skrb za zdravje**
 - 9. Kultura**
 - 10. Šport in rekreacija**
 - 11. Vera in duhovna oskrba**
 - 12. Vključenost invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva**
 - 13. Akti občine, ki urejajo vprašanja za uresničevanje invalidskega varstva**
 - 14. Materialna, finančna in vsebinska podpora delovanju invalidskih organizacij in posvetovanje pri odločanju o invalidskih zadevah**
 - 15. Usposabljanje strokovnega kadra za komuniciranje in neposredno delo z osebami s posebnimi potrebami**
 - 16. Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov za osebe s posebnimi potrebami**
 - 17. Mednarodno sodelovanje občine in invalidskih organizacij v občini na področju invalidskega varstva**
-

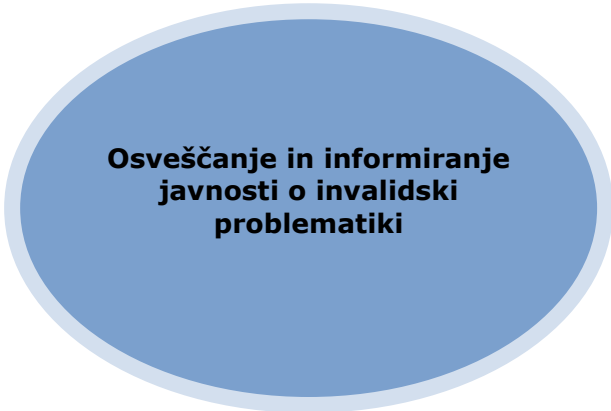
**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

Na osnovi zgoraj postavljenih jasnih ciljih so v programu oblikovani ukrepi s konkretnimi nalogami, nosilci nalog, časovnimi roki izvedb nalog ter pri investicijah tudi ocenjene vrednosti stroškov investicij.

V nadaljevanju vas seznanjamo z rezultati dela v letu 2015.

2. POROČILO O REALIZACIJI PROGRAMA

2.1. CILJ I

**Osveščanje in informiranje
javnosti o invalidski
problematiki**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ osveščanje in informiranje delodajalcev o zakonodaji s področja zaposlovanja invalidov, o strokovni podpori in finančnih spodbudah pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov,... (v obliki zloženk, delavnic, dopisov, po telefonu, elektronski pošti ali z osebnim stikom) s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem
- ▶ delovanje Sveta za invalide (posvetovalno telo župana) z nalogo opozarjanja in podajanja pobud za odpravo vseh vrst ovir in nefunkcionalnih rešitev v grajenem in družbenem okolju ter informiranja javnosti o aktivnostih in problemih, s katerimi se soočajo invalidi
- ▶ informiranje invalidov o trgu dela v lokalnem okolju s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem
- ▶ vključevanje brezposelnih invalidov, prijavljenih v evidencah ZRSZ v poglobljeno karierno svetovanje, v zdravstveno zaposlitveno svetovanje in v rehabilitacijsko svetovanje s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem in podjetja ZIP Center d.o.o.
- ▶ tekoče informiranje in obveščanje javnosti glede izvajanja obveznega invalidskega zavarovanja, zakonodaje s tega področja, o predvidenih spremembah (informacije v obliki zloženk, brošur, na spletnih straneh, v medijih, sodelovanja in predstavitve zainteresirani javnosti, društvom,...) s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, OE Ravne na Koroškem
- ▶ informiranje invalidov in njihovih svojcev v okviru Društva invalidov Mežiške doline
- ▶ predstavitev projekta »občina po meri invalidov« in seznanjanje javnosti z dokumenti, poročili, aktualnimi dogodki ter možnost dajanja pobud na spletni strani občine pod zavijkom »Invalidom prijazna občina«.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ informiranje potencialnih upravičenk in upravičencev oziroma uporabnic in uporabnikov ter njihovih bližnjih o storitvah pomoči na domu izvajalca Koroškega doma starostnikov Črneče preko svoje spletne strani, lokalne televizije in tiskanih medijev s strani izvajalca Koroškega doma starostnikov Črneče in Občine Ravne na Koroškem
- ▶ informiranje občank in občanov ter turistk in turistov o dostopnosti turističnih znamenitosti v Ravnah na Koroškem preko Turističnega informacijskega centra – TIC
- ▶ izvajanje prilagojenega vodenja po mestu Ravne na Koroškem za invalidne osebe s strani TIC-a Ravne na Koroškem
- ▶ brajeva pisava – urejeno je sodelovanje z Zavodom za slepo in slabovidno mladino Ljubljana, kjer so usposobljeni za delo z brajico. V primeru potreb po pripravi karšnihkoli dokumentov v brajevi pisavi, na zavodu dokumente pripravijo, oblikujejo in natisnejo.
- ▶ urejeno je povezovanje invalidov s predstavniki krajevnih skupnosti, v katerih bivajo in opozarjanje invalidov o problemih v krajevnih skupnostih na sestankih, na katerih se družijo s sokrajani in hkrati rešujejo tekočo problematiko.

Poleg rednih nalog so bile v letu 2015 izvedene še naslednje aktivnosti:

- v Koroškem medgeneracijskem centru smo ustanovili INFO TOČKO za starejše, mlade in med drugim tudi invalidne osebe, kjer bodo na voljo vse informacije in pomoč pri uveljavljanju raznih pravic na vseh področjih
- ustanovljena je bila ožja delovna skupina, ki pripravlja VODNIK ZA INVALIDE – zloženko, v kateri bodo zbrane vse potrebne informacije o institucijah, pravicah in aktivnostih za potrebe invalidov, izdajo vodnika načrtujemo v letu 2016
- v okviru Koroškega medgeneracijskega centra smo organizirali predstavitveni sejem invalidskih in drugih društev s področja zdravstvenega in socialnega varstva pod sloganom »**Ravenski odmev – stopili smo skupaj**« ki je potekal v telovadnici Osnovne šole Prežihovega Voranca. Okoli dvajset društev je predstavilo svojo dejavnost tako na mizah kot z besedo pred mikrofonom. Predstavljala so se tudi invalidska društva, prav tako smo poskrbeli tudi za tolmačenje prireditve za gluhe in naglušne.
- Akcija »obrniki – prijazni do invalidov«
Občina je v okviru projekta »Občina po meri invalidov« javno povabila **vse obrtnike** (frizerje, šivilje, mizarje,...), da se vključijo v akcijo »**Obrtniki - prijazni do invalidov**«, v kateri s strani občine brezplačno prejmejo **NALEPKO**, s katero javnost informirajo, da so pripravljeni svojo storitev na željo invalida opraviti na njegovem domu. Glavno sporočilo nalepke je prepoznavnost za opravljanje njihovih storitev na domu invalida, ki storitev potrebuje.

Nalepko obrtniki namestijo na primerno mesto v svojih prostorih, kjer je vidna vsem prejemnikom storitev in hkrati služi tudi večji informiranosti o njihovih storitvah za invalide na domu. Vsi obrtniki ki priključijo akciji, so oglašeni na spletni strani občine in na lokalni televiziji.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

RAVNE - INVALIDOM PRIJAZNO MESTO

**PRIDEMO
TUDI NA DOM**

V letu 2015 sta se akciji pridružila dva obrtnika.

2.2. CILJ II

Rehabilitacijski programi

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Vključevanje brezposelnih invalidov prijavljenih v evidencah ZRSZ ter oseb z omejitvami in ovirami v postopke zaposlitvene rehabilitacije (vključitev v postopek pridobitve statusa invalida po ZZRZI, vključitev v storitve zaposlitvene rehabilitacije,...) s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem
- ▶ Izvajanje storitev zaposlitvene in poklicne rehabilitacije invalidov (skladno s strokovnimi standardi ZZZRI) s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem in ZIP Centra d.o.o.
- ▶ Program socialne in delovne vključenosti invalidov (z ustrezno določbo ZRSZ in/ali

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

ZPIZ), namenjen ohranjanju socialnih in delovnih veščin ter aktivacijski programi namenjeni izboljšanju zaposlitvenih možnosti invalidov s strani Zavoda RS za zaposlovanje, OE Ravne na Koroškem in ZIP Centra d.o.o.

- ▶ Skupine za samopomoč za osebe s težavami v duševnem zdravju s strani OZARE Ravne na Koroškem, ALTRE Prevalje in Društva Sožitje
- ▶ Možnosti uveljavljanja pravice do poklicne rehabilitacije čim večjemu številu delovnih invalidov pri ZPIZ in promoviranje te pravice zavarovancem, delodajalcem in drugi zainteresirani javnosti (poklicna rehabilitacija v obliki usposabljanja na delovnem mestu ali prilagoditvi delovnega mesta in poklicna rehabilitacija v obliki šolanja za pridobitev ustrezne strokovne izobrazbe) s strani Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, OE Ravne na Koroškem

2.3. CILJ III

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ izvajanje programov in ukrepov s področja socialnega varstva – poleg izpolnjevanja zakonskih obveznosti lokalne skupnosti (plačilo / doplačilo socialnovarstvenih storitev) spodbujanje in vzpostavitve dopolnilnih, novih programov v lokalni skupnosti, po katerih se izkazuje potreba s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ spodbujanje razvoja mreže programov podpore in pomoči invalidom in njihovim svojcem, ki jih izvajajo nevladne organizacije s sofinanciranjem programov s področja socialnega varstva s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ delovanje Dnevnega centra za osebe s težavami v duševnem zdravju s strani CUDV Črna na Koroškem, Enote Ravne na Koroškem
- ▶ stanovanjska skupina za osebe s težavami v duševnem zdravju ALTRA Prevalje – sofinanciranje programov s strani občine
- ▶ izvajanje občinskega programa »MLADI ZA STAREJŠE«, v okviru katerega dijaki srednjih šol obiskujejo starejše, bolne in invalidne občane na njihovih domovih in jim nudijo gospodinjsko pomoč, pomoč pri urejanju okolice, jih učijo računalništva, jih

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

spremljajo v trgovino, k zdravniku in se z njimi družijo

V program je bilo vključenih 20 starejših občanov ter 21 dijakov in dijakinj iz Gimnazije Ravne in Srednje šole Ravne. Pod vodstvom mentoric Metke Čebulj in Berte Grešovnik so se dijaki v mesecu septembru najprej pripravili na izvajanje programa, potem pa so s pomočjo prostovoljcev Društva upokojencev Ravne na Koroškem izvedli prve obiske na domovih starejših, kjer so dijaki in starejši podpisali medsebojni dogovor o obiskih. Dijaki so potem naše starejše občane skrbno obiskovali enkrat na teden oziroma v skladu z dogovorom, ki so ga sklenili na prvem obisku.

Program se je izvajal 8 mesecev in sicer od meseca oktobra 2014 do meseca junija 2015. Obiskovali so starejše občane na njihovih domovih in sicer na Čečovju, Javorniku, Na Šancah, Stražišču, v trgu mesta in v Kotljah. **Skupaj so dijakinje in dijaki pri starejših občanah opravili 491 prostovoljnih ur.**

Dijaki in dijakinje so opravljali razna dela, urejali so okolico okrog hiš, opravljali razna lažja hišna opravila, starejše učili računalništva, jim prinašali potrebščine iz trgovine, lekarne in se s starejšimi občani družili.

V mesecu maju je bila s strani prostovoljcev Društva upokojencev izvedena anketa o zadovoljstvu starejših občanov s programom. Na podlagi ankete je bilo ugotovljeno, da so bili starejši občani z delom naših dijakov zelo zadovoljni in da bi v program želeli ostati vključeni tudi v prihodnje. V svojih opombah so nas seznanili tudi z nekaj željami in pobudami, katere bomo poskušali upoštevati pri pričetku izvajanja programa v novem šolskem letu.

Dijaki so za nagrado prejeli bon za ogled koncerta »OLI MURS«, ki so se ga udeležili 31. maja 2015 na Dunaju.

V šolskem letu 2015/2016 smo pričeli z izvajanjem programa in je trenutno v program vključenih 23 dijakov in dijakinj, ki obiskuje 16 starejših občanov. V mesecih septembru in oktobru so na šolah potekala izobraževanja in priprave, v mesecu novembru pa so dijaki pričeli z obiski na domovih.

- ▶ sofinanciranje socialno-varstvenih programov, ki ljudem z različnimi oblikami oviranosti nudijo podporo za samostojnejše življenje in omogočajo njihovo aktivno vključevanje v skupnost, preko rednih letnih javnih razpisov (sofinanciranih do 25 programov letno) s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ (do)plačevanje stroškov oskrbe za bivanje v stanovanjskih skupinah za osebe s težavami v duševnem zdravju, letno v povprečju 5 občankam in občanom v občini s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ (do)plačevanje oskrbe in bivanja občankam in občanom občine, ki so vključeni v institucionalno varstvo v posebnih socialno varstvenih zavodih po Zakonu o socialnem varstvu, mesečno v povprečju 10 občankam in občanom v občini s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ financiranje pravice do izbire družinskega pomočnika oziroma družinske pomočnice po Zakonu o socialnem varstvu s strani Občine Ravne na Koroškem (v letu 2015 smo financirali 1 družinskega pomočnika)

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ dostopnost do lekarniških storitev (zdravil, medicinskih pripomočkov in ostalih izdelkov) s strani Koroške lekarne Ravne na Koroškem, Lekarne Dren, Medikema d.o.o.
- ▶ izvajanje programov vseživljenjskega učenja oseb z motnjami v duševnem zdravju – usposabljanje in izobraževanje odraslih oseb za aktivno življenje in delo s strani Društva Sožitje Mežiške doline
- ▶ zagotavljanje programov v okviru sistema veljavnega socialnega varstva kot so omogočanje in povečanje socialne vključenosti, krepitev moči uporabnikom sistema socialnega varstva in razvijanje sposobnosti za njihovo vsakdanje življenje ter zagotavljanje materialne varnosti v obdobjih izpada drugih virov za življenje s strani Centra za socialno delo Ravne na Koroškem

2.4. CILJ IV

**Dostopnost grajenega
okolja, informacij in
prevozov**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ skrb za urejene ceste in druge prometne površine, za vzdrževanost in preglednost cest ter pretočnost prometa (ceste, pločniki, avtobusne postaje,...)
- ▶ skrb za urejene ostale javne površine (pešpoti, trgi, modre cone, zelenice,...)
- ▶ skrb za zagotavljanje urbane opreme (koši, klopi, stojala za kolesa,...)
- ▶ skrb za primerno široke pločnike
- ▶ skrb za zadostno število in dostopnost do parkirnih mest (časovno omejeno parkiranje) in skrb za nadzor nad spoštovanjem cestno prometne ureditve ter nad upravičenostjo uporabe parkirnih mest
- ▶ zagotovitev dostopnosti do objektov (poslopja so dobro označena z napisi tako na fasadi kot v notranjščini, imajo dovolj sedežev in toalet, dostopna dvigala, klančine, ograje in stopnice ter nespolzka tla)
- ▶ zagotavljanje dostopnosti, varnosti, vzdrževanosti, čistosti in osvetlitve postaj in postajališč
- ▶ zagotavljanje informacij o linijah, voznem redu in uporabnosti za osebe s posebnimi potrebami s strani podjetja Koratur d.d.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ skrb za urejenost in vzdrževanost prometne signalizacije
- ▶ nadzor nad uporabo parkirnih mest, rezerviranih za osebe z oviranostmi ter ukrepanje ob ugotovitvenih kršitvah s strani medobčinske redarske službe
- ▶ zagotavljanje tolmača za potrebe gluhih in naglušnih na javnih občinskih prireditvah (tolmačenje je prostovoljno zagotavljala članica Sveta za invalide, Aleksandra Logar)
- ▶ Konkretna pobude k odpravi arhitekturnih in komunikacijskih ovir in vsebinskim prilagoditvam v zasebnem sektorju s strani Sveta za invalide, invalidskih organizacij in društev
- ▶ zagotavljanje prehodnosti javnih površin na območju občine za nemoteno gibanje. Ukrepanje pri parkiranju na pločnikih, križiščih in drugih površinah, kjer parkiranje in odlaganje stvari ni dovoljeno s strani Medobčinske redarske službe
- ▶ izplačevanje subvencij za najemnine najemnikom neprofitnih stanovanj iz proračuna občine in najemnikom tržnih stanovanj (tržni del se deli na 50% iz proračuna občine in 50% iz državnega proračuna)

Poleg rednih nalog so bile v letu 2015 izvedene še naslednje aktivnosti:

- ▶ ureditev klančin oziroma ponižanja robnikov pločnikov pri uvozih in izvozi na krožni cesti Javornik in znotraj naselja Javornik v vrednosti 26.020 EUR
- ▶ pri zadnjem vhodu Koroškega medgeneracijskega centra smo zvonec namestili nižje za potrebe invalidov
- ▶ Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je **v Kuharjevi dvorani in grajskem razstavišču** namestila indukcijsko zanko za potrebe gluhih in naglušnih
- ▶ Na tržnici v središču mesta smo namestili JAVNO STRANIŠČE, urejeno tudi za invalide v vrednosti **33.794 EUR.**
- ▶ urejena je bila obnova celotnih sanitarij in umestitev sanitarij za invalide v Kulturnem centru Ravne v vrednosti ok. 40.000 EUR.

Z odpravo arhitektonskih ovir smo omogočili lažje gibanje tako po javnih poteh kot dostopanje v javne objekte vsem invalidom in hkrati tudi starejšim osebam, mamicam z vozički, poškodovanim osebam, ter vsem ostalim.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

2.5. CILJ V

Vzgoja in izobraževanje

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Učna pomoč invalidnim osebam v času izobraževanja in financiranje spremljevalcev predšolskih in osnovnošolskih otrok s posebnimi potrebami. Zagotavljanje individualne učne pomoči na vseh nivojih izobraževanja na podlagi odločitve Komisije za usmerjanje, financiranje spremljevalcev predšolskih in osnovnošolskih otrok s posebnimi potrebami v skladu z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami
- ▶ Zagotavljanje sredstev za nakup potrebne prilagojene opreme in didaktičnega materiala za otroke s posebnimi potrebami v vrtcih
- ▶ Izvajanje aktivnosti, ki prispevajo k integraciji ter razvijanju in ohranjanju pozitivnega odnosa do različnosti in invalidnosti tako pri dijakih na Šolskem centru Ravne kot pri zaposlenih in drugih, ki vstopajo v vzgojno izobraževalni proces s strani Šolskega centra Ravne
- ▶ Sodelovanje in povezovanje Šolskega centra Ravne z organizacijami v lokalnem okolju, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami oziroma so namenjene ljudem s posebnimi potrebami v okviru projekta prostovoljno delo, projektnih dni za dijake in podobnih aktivnosti s strani Šolskega centra Ravne
- ▶ Osveščanje dijakov Šolskega centra Ravne o položaju in posebnih potrebah posameznih skupin ljudi v okviru predavanj za dijake, izobraževanj in dodatnih usposabljanj učiteljev in drugih strokovnih delavcev ter mentorjev v delovnih organizacijah, v katere se dijaki vključujejo za delo in razumevanje posebnih potreb. Aktualne vsebine bodo na šolah vključevali v programe v okviru razrednih ur, vsakodnevnega ravnanja in z zgledom pozitivnega odnosa s strani Šolskega centra Ravne.
- ▶ Sofinanciranje in podpora projektom/programom, ki se odvijajo v vrtcih, šolah, na javnih mestih in v nevladnih organizacijah ter spodbujajo samostojno odločanje in aktivno participacijo mladih z različnimi oblikami oviranosti (preko javnih razpisov za lokalne mladinske in otroške projekte/programme) s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ Financiranje prevoza v šolo in iz šole za učence iz občine, ki imajo odločbe o usmeritvi Zavoda RS za šolstvo in obiskujejo pouk na Tretji osnovni šoli Slovenj Gradec, Osnovni šoli Juričevega Drejčka Ravne na Koroškem in CUDV Črna na Koroškem s strani Občine Ravne na Koroškem

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ Financiranje spremljevalcev predšolskih in osnovnošolskih otrok s posebnimi potrebami v skladu z Zakonom o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, zagotavljanje dodatne strokovne pomoči za otroke s posebnimi potrebami, vključene v redne oddelke vrtcev in osnovnih šol, zagotavljanje spremljevalk in spremljevalcev otrokom s posebnimi potrebami v času zimovanj in letovanj s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ Izobraževanje strokovnih delavcev v invalidskih podjetjih s strani ZIP Centra d.o.o.
- ▶ Računalniško opismenjevanje za odrasle osebe z območja občine, Izvedbo programa »Računalniška pismenost za odrasle« bo prilagojeno tako, da se bodo lahko izobraževanja udeležili tudi invalidi – časovno in lokacijsko prilagojeno, izvedba v prostoru dostopnem in prilagojenem invalidom s strani podjetja A.L.P. PECA d.o.o.
- ▶ Nudjenje storitev in pomoči strokovnega osebja podjetniškega centra A.L.P. PECA d.o.o. (sodelovanje z Društvom invalidov, da lahko storitve nudijo invalidom v njihovih prostorih) s strani podjetja A.L.P. PECA d.o.o.

2.6. CILJ VI

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Krepitev sodelovanja organizacij v lokalnem okolju pri reševanju dolgotrajno brezposelnih oseb in drugih ranljivih skupin (invalidi) s strani s strani Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Ravne na Koroškem
- ▶ Povečano sodelovanje s potencialnimi delodajalci za povečane možnosti zaposlovanja brezposelnih invalidov (okrogle mize, debatna srečanja,...) s strani Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Ravne na Koroškem
- ▶ Promoviranje aktivne politike zaposlovanja, zaposlitvene rehabilitacije in ostalih možnosti koriščenja finančnih spodbud v primeru zaposlitve invalida v invalidskih podjetjih in pri potencialnih delodajalcih v lokalnem okolju s strani Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Ravne na Koroškem
- ▶ Sodelovanje na zaposlitvenih razgovorih brezposelnih invalidov pri potencialnih delodajalcih v lokalnem okolju s strani Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Ravne na Koroškem

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

- ▶ Ohranjanje in zaposlovanje invalidov v občinski upravi, omogočanje usposabljanja na delovnem mestu in zaposlitvena rehabilitacija invalidov ter izvajanje javnih del invalidov

V občinski upravi imamo zaposlena 2 invalida, enega kot redno zaposlenega na 4 ure ter drugega preko javnih del na 8 ur. V lanskem letu smo omogočili usposabljanje na delovnem mestu tudi 2 osebama s statusom invalida. Zagotavljali pa smo tudi sofinanciranje javnih del našim javnim zavodom in društvom in od tega za 6 invalidov.

- ▶ Vključevanje brezposelnih invalidov, prijavljenih v evidencah ZRSZ v ukrepe aktivne politike zaposlovanja s strani Zavoda RS za zaposlovanje, Območne službe Ravne na Koroškem
- ▶ Opozorjanje pristojnih služb na ovire pri zaposlovanju zaposlitveni rehabilitaciji, spremljanje aktualne problematike na področju zaposlovanja in zaposlitveni rehabilitaciji ter opozorjanje na ovire – okrogle mize s strani področnih institucij (Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Ravne na Koroškem, ZIP Center d.o.o., Občina Ravne na Koroškem)
- ▶ Informiranje podjetij o možnostih uveljavljanja nadomestne izpolnitve kvote s strani Koncesionarjev zaposlitvene rehabilitacije, ZIP Centra d.o.o. in Občine Ravne na Koroškem.
- ▶ Zagotavljanje denarne pomoči občine socialno ogroženim občanom – Pravilnik zajema izjeme in sicer za invalidne osebe, katerim se lahko ne glede na preseganje cenzusa določenega z ZSVarPre dodeli denarna pomoč za nakup invalidnih pripomočkov oziroma za druge potrebe invalidov. V letu 2015 smo na takšen način dodelili sredstva 10 invalidnim osebam oziroma osebam s težkimi boleznimi.
- ▶ Zagotavljanje vseh socialnih programov za omogočanje in povečanje socialne vključenosti, krepitev moči uporabnikom sistema socialnega varstva in razvijanje sposobnosti za njihovo vsakdanje življenje ter zagotavljanje materialne varnosti v obdobjih izpada drugih virov za življenje s strani Centra za socialno delo Ravne na Koroškem
- ▶ Zagotavljanje socialnih oblik pomoči, prehrabnenih paketov, pomoč v obutvi in obleki za vse socialno ogrožene občane – tudi ranljive skupine občanov (invalidi) s strani Območnega združenja Rdečega križa in Župnijske Karitas
- ▶ vodenje skupin za samopomoč staršev oseb z motnjo v duševnem razvoju in skupin za samopomoč starejših, sodelovanje zaposlenih v invalidskih društvih s strani Centra za socialno delo Ravne na Koroškem

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

2.7. CILJ VII

**Družinsko življenje in
spoštovanje osebne
integritete**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Izvajanje različnih aktivnosti oz. programov za usposabljanje, razbremenjevanje in ohranjanje psihofizičnega zdravja v družinah z osebami z motnjo v duševnem zdravju s strani Društva Sožitje Mežiške doline

2.8. CILJ VIII

Skrb za zdravje

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

▶ PROJEKT SKUPNOSTNE PSIHIATRIJE

Obravnavo duševnih bolnikov v skupnosti je pomemben del sodobne obravnave duševnih motenj. Dokazano izboljšuje sodelovanje bolnikov v zdravljenju, preprečuje pogoste ponovitve bolezni ter izboljša skupen izid v smislu preprečevanja kronifikacije in izboljšanja kakovosti življenja.

Izkazalo se je, da je potrebno pri ljudeh, ki težko sodelujejo, vzpostaviti primeren odnos, da bi lahko opravili pravo oceno potreb, prav tako je velikega pomena stalna podpora in opogumljanje, da zmorejo sodelovati.

Gre torej za obvladovanje kroničnih duševnih motenj, težavnih in resnih zdravstvenih problemov, ki vodijo v hudo invalidnost, pogoste samomore, finančne, socialne in zdravstvene obremenitve družin pacientov ter občasno v dejanja, nevarna za druge ljudi. Problem se je po zdravstveni plati doslej reševal v okviru psihiatričnih hospitalizacij, ambulantnih pregledov (če se jih je pacient udeležil) in kriznih intervencij v osnovnem zdravstvenem varstvu.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

V skupnostnem timu sodelujejo diplomirana medicinska sestra, ki delo tima tudi koordinira, psihiater, psiholog, vključujejo pa se tudi predstavniki zunanjih organizacij, kot so : center za socialno delo, nevladne organizacije, prostovoljci, delovni terapevti idr. Ob vključevanju v obravnavo se opravi ocena pacientovih potreb, na podlagi ocene se napravi načrt obravnave. Pri oblikovanju načrta sodelujejo pacient, svojci, sodelavci tima, lečeči psihiater. Temeljna oblika dela je obisk na domu, ki se izvaja enkrat tedensko do enkrat na mesec in traja od 20 minut do ene ure.

Projekt se financira preko ZZZS. Izvaja se od 01.09.2013 dalje. Tudi v letu 2015 se je uspešno izvajal.

► PROJEKT »UNITED 4 HEALTH«

Zdravstveni dom Ravne na Koroškem se je priključil tudi projektu »UNITED 4 HEALTH«. - **Združeni za zdravje** - Bolnikom prijazno spremljanje zdravja na daljavo.

»United4Health – Združeni za zdravje - Starejšim osebam prijazno spremljanje zdravja na daljavo« je evropski projekt iz programa Competitiveness and innovation framework programme, ICT Policy Support Programme (ICT PSP, CIP-ICT PSP-2012-3 GA No.: 325215). Program podpira projekte s področja uporabe digitalnih storitev, ki temeljijo na informacijskih in telekomunikacijskih tehnologijah.

Projekt se je uspešno izvajal tudi v letu 2015.

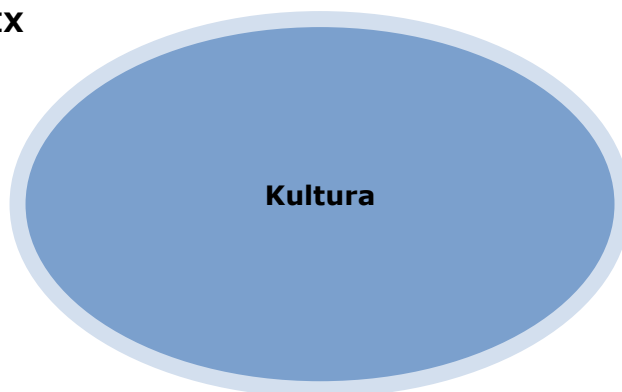
- Sofinanciranje rednih dejavnosti in razvojnih projektov s področja zdravstvenega varstva. V letu 2015 smo sofinancirali programe in projekte 15 društvom in javnim zavodom na področju zdravstvenega varstva.
- Stalno izobraževanje zdravstvenega osebja za nudenje najvišje stopnje zdravstvene oskrbe s strani Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem
- Izvajanje predavanj, izobraževanj, delavnic in okroglih miz s področja zdravstvenega varstva z namenom, da bi se z osveščanjem zmanjšalo število hujših bolezni, ki se lahko stopnjujejo do invalidnosti oz. zmanjševanje kvalitete življenja s strani Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem in Nacionalnega inštituta za javno zdravje, OE Ravne na Koroškem
- Izvajanje predavanj, izobraževanj, delavnic in okroglih miz s področja duševnega zdravja in osebnostnega razvoja, z osveščanjem zmanjševanja rizičnosti duševnih obolenj oz. zmanjšanja kvalitete življenja s strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje, OE Ravne na Koroškem, društev in drugih organizacij s področja duševnega zdravja
- Izvajanje pomoči na domu (PND), ki spada v okvir socialno varstvene storitve pomoč družini na domu po Zakonu o socialnem varstvu. PND se izvaja kot javna služba in obsega oskrbo oseb z oviranostmi, starejših in drugih oseb, ki se jim s tako oskrbo lahko nadomesti vključitev v institucionalno varstvo s strani izvajalca Koroškega doma starostnikov Črneče v sodelovanju. V letu 2015 smo pomoč na domu zagotavljali v povprečju 25 osebam.
- (Do)plačevanje stroškov oskrbe za bivanje v stanovanjskih skupinah za osebe s težavami v duševnem zdravju s strani Občine Ravne na Koroškem

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ (Do)plačevanje stroškov oskrbe za bivanje občankam in občanom, ki so vključeni v institucionalno varstvo v posebnih socialno varstvenih zavodih po Zakonu o socialnem varstvu s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ (Do)plačevanje stroškov oskrbe za bivanje v stanovanjskih skupinah za osebe s težavami v duševnem zdravju s strani Občine Ravne na Koroškem
- ▶ Predavanja o zdravem načinu življenja, meritve krvnega tlaka, krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov, osebna asistenca invalidom, osebna pomoč, delavnice, druženje,... s strani invalidskih in drugih društev s področja zdravstvenega varstva v občini
- ▶ Zagotavljanje tehničnih pripomočkov na osnovi predpisane naročilnice s strani osebnega zdravnika in prevzem pri pooblaščenih dobaviteljih ZZZS (Na Ravnah Koroška lekarna, MEDIKEM) ter zagotavljanje rednega servisa s strani dobaviteljev in dostave na dom

2.9. CILJ IX

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Zagotavljanje tolmača na pomembnih kulturnih prireditvah (občina se sproti dogovarja z društvom katera pomembnejša dogajanja se naj tolmačijo) s strani članice Sveta za invalide, Aleksandre Logar, predstavnice Društva gluhih in naglušnih Koroške, ki to storitev izvaja prostovoljno brez plačila
- ▶ legende v Brajevi pisavi stalnih razstav v galerijskem delu objekta (Mati fabrika, Rudniki železa in železarstvo na Koroškem) s strani Koroškega pokrajinskega muzeja, Enote Ravne na Koroškem
- ▶ Prilagojena vodstva za osebe z motnjami v duševnem razvoju s strani TIC-a Ravne
- ▶ Dostopnost do vsebin za gluhe in naglušne – slušna zanka v Kulturnem centru
- ▶ izvajanje dejavnosti v prostorih knjižnice, kot tudi v institucijah, kot so domovi za ostarele, enote varstveno delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki se ukvarjajo z uporabniki s posebnimi potrebami s strani KOK dr. F. Sušnika

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

- ▶ V KOK dr. F. Sušnika so v zbirki za uporabnike s posebnimi potrebami na vidnem mestu in posebej označene:
 - knjige z večjim tiskom (zbirka Srebrne niti, Bisernice in Povečava), ki so namenjene starejšim, ki slabše vidijo. V zbirki je okrog 80 izvodov knjig z večjim tiskom.
 - knjige za lahko branje (lažje berljive, napisane v lažje berljivi obliki);
 - knjige za slepe (tipne slikanice v Braillovi pisavi);
 - knjige za gluhe in naglušne (v slovenskem znakovnem jeziku);
 - zvočne knjige (za slepe in slabovidne, v slovenskem in angleškem jeziku).

- ▶ v KOK dr. F. Sušnika so za starejše in slabovidne na voljo lupe z osvetlitvijo in elektronska lupa, ki omogoča slabovidnim branje, pisanje, gledanje slik, opravljanje hobijev in vsakodnevnih opravil. Uporabniki lahko izbirajo med barvno sliko ali več kontrasti pozitivnih oziroma negativnih barvnih kombinacij. Z enostavno uporabnimi gumbi si lahko sliko povečajo/pomanjšajo ali spremenijo barvni kontrast za lažje branje.

- ▶ v okviru storitve Knjižnica na obisku bolnim, ostarelim in invalidom enkrat mesečno nudijo brezplačno dostavo knjig na dom. Ti uporabniki povprašujejo predvsem po leposlovnih knjigah in domoznanskem gradivu.

- ▶ Organizacija tečajev za uporabo računalnika, ki so prilagojeni za slepe in slabovidne. Uporabniki imajo na voljo tudi **oddaljen dostop** do nekaterih e-baz in e-knjig s strani KOK dr. F. Sušnika

- ▶ KOK dr. F. Sušnika ima urejeno spletno stran, ki omogoča tudi povečavo črk (za slabovidne)

- ▶ Prilagojena vodstva za osebe z motnjami v duševnem razvoju s strani Koroškega pokrajinskega muzeja

- ▶ Vključevanje oseb s posebnimi potrebami pri načrtovanju in izvajanju programov. Sodelovanje s pedagoškim osebjem in varovanci CUDV Črna na Koroškem, dnevnim centrom Ravne pri načrtovanju delavnic in pedagoških listov za osebe z motnjami v duševnem razvoju. Izdana je knjižica, priročnik prilagojenih pedagoških vsebin za te osebe z naslovom Življenje danes in nekoč s strani Koroškega pokrajinskega muzeja

- ▶ Zagotavljanje fizične pomoči ob obiskih na prireditvah v Koroškem pokrajinskem muzeju

- ▶ Kustosinja - pedagoginja je usposobljena v osnovnem kretanju in prilagojeno vodstvo za duševno prizadete v Koroškem pokrajinskem muzeju

- ▶ Vključevanje oseb s posebnimi potrebami pri načrtovanju in izvajanju programov v Koroški galeriji likovnih umetnosti

- ▶ Arhitekturna dostopnost – zagotavljanje ustreznih arhitekturnih rešitev v okviru prihodnjih sanacij in/ali rekonstrukcij kulturnih objektov javnih zavodov, katerih (so)ustanoviteljica je občina

- ▶ Dostopnost do kulturnih prireditev za invalide – organizatorji kulturnih prireditev (koncerti, gledališke predstave, proslave) morajo zagotavljati pogoje za udeležbo ogledov teh dogodkov za invalide

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

Poleg rednih nalog so bile v letu 2015 izvedene še naslednje aktivnosti:

- ▶ V Kuharjevi dvorani in grajskem razstavišču KOK dr. F. Sušnika je bila nameščena slušna zanka

2.10. CILJ X

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Arhitekturna dostopnost: zagotavljanje ustreznih arhitekturnih rešitev v okviru prihodnjih sanacij in/ali rekonstrukcij športnih objektov javnih zavodov, katerih (so)ustanoviteljica je občina
- ▶ Izobraževanje strokovnega kadra: izobraževanje sli usposabljanje vaditeljev, trenerjev in animatorjev za potrebe invalidskega rekreativnega športa v skladu z občinskimi akti, ki urejajo to področje s strani invalidskih organizacij in društev
- ▶ Omogočanje dostopa v zimski in letni bazen z bazenskim dvigalom za invalide in starejše
- ▶ Ureditev posebne plavalne proge za invalide v zimskem bazenu zaradi zagotavljanja varnosti invalidov
- ▶ Prilagoditve športnih vsebin: osveščanje športnih delavcev o potrebah oseb s posebnimi potrebami in o možnih prilagoditvah ter spodbujanje športnega udejstvovanja invalidov (posebni termini, popusti,...) s strani Občine Ravne na Koroškem, Sveta za invalide, invalidskih organizacij in društev
- ▶ Zagotavljanje športno rekreativnih programov za odrasle osebe z oviranostmi in otroke s posebnimi potrebami iz sredstev razpisa »Letni program športa«. S sredstvi občine so letno podprti programi športa za invalide, ki so včlanjeni v športna društva in klube ter tiste, ki so včlanjeni v invalidske organizacije s strani Občine Ravne na Koroškem

Poleg rednih nalog so bile v letu 2015 izvedene še naslednje aktivnosti:

- ▶ Športni park

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

Urejena je bila celotna prometna infrastruktura z urejenimi parkirnimi mesti za invalide in ponižanimi robniki pločniko

2.11. CILJ XI

Vera in duhovna oskrba

**Kot redne naloge, ki jih izvajajo
izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:**

naše institucije v občini in so bile

- ▶ Zagotavljanje dostopnosti do duhovne oskrbe in spodbujanje enakih pravic do veroizpovedi ne glede na vrsto invalidnosti s strani verskih ustanov, invalidskih organizacij in društev
- ▶ Dostopnost do cerkvenih objektov ter zagotavljanje ustreznih arhitekturnih rešitev v okviru prihodnjih sanacij in /ali rekonstrukcij cerkvenih objektov s strani verskih ustanov

2.12. CILJ XII

**Vključenost invalidov v
oblikovanje politike in
načrtovanje invalidskega
varstva**

**Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi
v letu 2015 so sledeče:**

- ▶ Zagotavljanje možnosti svobodne oddaje volilnega glasu: zagotovitev prilagojenih volilnih mest za gibalno ovirane osebe, pravočasno obveščanje o dostopnih voliščih v skladu z veljavno zakonodajo
- ▶ Informiranje invalidov v prilagojeni tehniki v skladu z veljavno zakonodajo
- ▶ Spodbujanje in zagotavljanje sodelovanja pri pripravi občinskih dokumentov, ki se tičejo tudi področja invalidov

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

2.13. CILJ XIII

**Materialna, finančna in
vsebinska podpora
delovanju invalidskih
organizacij in posvetovanje
pri odločanju o invalidskih
zadevah**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Vključevanje invalidov v pripravo občinskih aktov, ki se nanašajo tudi na vprašanja invalidov
- ▶ Pridržana javna naročila: izpolnjevanje določil Zakona o javnem naročanju pri javnih razpisih tako male kot tudi velike vrednosti ali zgolj pri zbiranju ponudb 19 člen Zakona o javnem naročanju pravi: »(1) Naročnik mora v primeru oddaje pridržanega javnega naročila ob izpolnjevanju vseh razpisanih pogojev izbrati ponudnika, ki izkaže status invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, v skladu z določbami Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 10005 – UPB1, v nadaljnjem besedilu: ZZRZI-UPB1) in katerega ponudbena cena oziroma ekonomsko najugodnejša ponudba ni višja kot 5% ponudbene cene najugodnejšega ponudnika, ki ni invalidsko podjetje ali zaposlitveni center, pri čemer morajo podizvajalci izpolnjevati enake pogoje iz tega člena. (2) Če naročnik na način iz prejšnjega odstavka nadomestno izpolnjuje kvoto, mora pri tem upoštevati tudi določbe 64. člena ZZRZI-UPB1. Naročnik, ki namerava oddati javno naročilo po tem členu, je to dolžan navesti v objavi javnega naročila in v razpisni dokumentaciji.«

2.14. CILJ XIV

**Akti občine, ki urejajo
vprašanja za uresničevanje
pravic invalidov**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

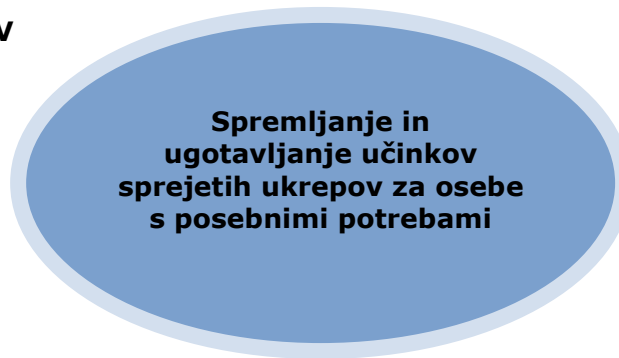
- ▶ Uporaba prostorov oz. večnamenskih dvoran v občinski lasti za namen prireditev, okroglih miz, predavanj s področja invalidnosti

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

- ▶ Sofinanciranje programov in projektov s področja invalidskega varstva: izpolnjevanje zakonskih obveznosti lokalne skupnosti ter spodbujanje in podpora dodatnim programom s področja invalidskega varstva
- ▶ Sofinanciranje programov in projektov s področja športa invalidov

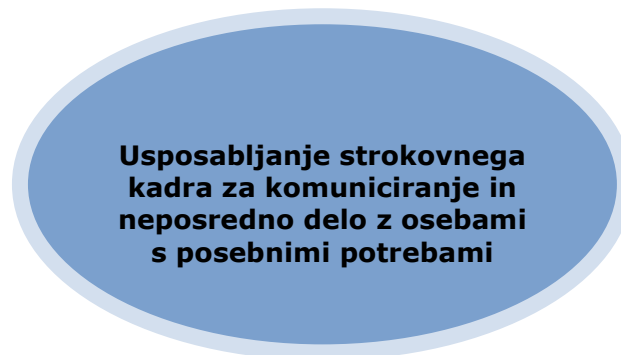
2.15. CILJ XV

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Osveščanje in usposabljanje strokovnega kadra po posameznih področjih za delo z osebami s posebnimi potrebami (npr. zdravstvenega osebja, kulturnih delavcev, športnih delavcev,...)

2.16. CILJ XVI

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Oblikovanje sistema spremljanja učinkov ukrepov projekta »občina po meri invalidov«

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

2.17. CILJ XVII

**Mednarodno sodelovanje
občine in invalidskih
organizacij v občini na
področju invalidskega
varstva**

Kot redne naloge, ki jih izvajajo naše institucije v občini in so bile izvajane tudi v letu 2015 so sledeče:

- ▶ Spodbujanje izmenjave dobrih praks z različnih področij življenja in sodelovanja z invalidskimi organizacijami v sosednih državah (Avstrija, Hrvaška, Italija,...)

Druge organizacije in njihovo sodelovanje pri projektu

17.10.2012 je Društvo invalidov Mežiške doline z invalidskimi društvi podpisalo Dogovor o sodelovanju pri projektu »občina po meri invalidov«. Podpisale so ga naslednje organizacije:

- 1) Društvo Sožitje Mežiške doline, Čečovje 24, 2390 Ravne na Koroškem
- 2) Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Maribor, Gospejna 11, 2000 Maribor
- 3) Društvo vojnih invalidov za Koroško, Cankarjeva ulica 21, 2380 Slovenj Gradec
- 4) Društvo paraplegikov Koroške, Ronkova 6, 2380 Slovenj Gradec
- 5) Društvo gluhih in naglušnih Koroške, Trg 4. julija 26, 2370 Dravograd
- 6) Invalidsko društvo ILCO za Koroško, Gosposvetska cesta 3, 2380 Slovenj Gradec
- 7) Invalidsko športno društvo Samorastnik, Partizanska cesta 4, Ravne na Koroškem
- 8) Združenje multiple skleroze Slovenije, Maroltova 14, Ljubljana
- 9) Društvo za cerebralno paralizo Slovenj Gradec, Troblje 1b, Slovenj Gradec
- 10) Društvo invalidov Mežiške doline, podružnica Ravne, Partizanska cesta 4, 2390 Ravne na Koroškem

Invalidske organizacije, ki so podpisala dogovor, so se zavezale, da se bodo aktivno vključile v projekt »občina po meri invalidov« in s svojimi strokovnimi znanji, sposobnostmi, programi in aktivnostmi sodelovale pri aktivnostih za izboljšanje položaja invalidov v Občini Ravne na Koroškem v okviru projekta. V ta namen je bil na Svetu za invalide imenovan delovni tim pod vodstvom predsednice Društva invalidov Mežiške doline ter predstavnikov vseh zgoraj navedenih organizacij. Koordinativne seje so bile sklicane v vsakem koledarskem letu, kjer so bili pripravljene dodatni ukrepi za izboljšanje kvalitete življenja invalidov.

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

Podani ukrepi	Realizacija
1. v projektu je potrebno dati velik poudarek na povezovanju društev in medsebojnem sodelovanju	UPOŠTEVAMO!
2. v projektu je potrebno paziti na usklajenost ukrepov in še posebej na nove projekte v občini, da se upoštevajo vsi zakonski normativi za potrebe invalidov	UPOŠTEVAMO!
3. za vso potrebno pomoč glede arhitekturnih vprašanj, se lahko strokovne službe občine obrnejo tudi na brezplačno pomoč arhitekta pri Zvezi paraplegikov - rešijo se lahko tudi vprašanja glede taktilnih oznak in barvne talne signalizacije za slepe in slabovidne	UPOŠTEVAMO!
4. VODNIK ZA INVALIDE – koristne informacije za invalide (vsa invalidska društva pripravijo kratke vsebine za zloženko, vsako društvo za svoje področje invalidnosti – tiste najbolj nujne in življenjsko potrebne informacije, nato se zberejo in uredijo na občini ter zloženka natisne – financira se iz postavke invalidi).	Delovna skupina pripravlja vsebine VODNIKA
5. Redne koordinativne seje in zagotovitev večje udeležbe in sodelovanja s strani društev podpisnic dogovora (redno se sklicujejo koordinativne seje društev (najmanj 2x letno ali več po potrebi) ter se poskuša apelirati na vsa društva, ki so podpisala dogovor o sodelovanju pri projektu, da k temu tudi resno pristopijo, se srečanj redno udeležujejo in sodelujejo s svojimi prispevki, predlogami in idejami za skupne aktivnosti.	Z dopisom smo vsa društva, ki so podpisala dogovor vljudno povabili k večjemu udeleževanju in sodelovanju, žal zaenkrat še ni bilo izboljšanja!
6. Obiski društev in invalidov na šolah, v vrtcih (Društva se predstavijo v šolah in v vrtcih, izvedejo se tudi demonstracije raznih športov invalidov – sedeča odbojka, košarka,..., demonstracija branja slepih,...)	DODANO V PROGRAM 2015 - 2018
7. Izvede se okrogla miza na temo problematike zaposlovanja invalidov oziroma še kakšna druga pereča tematika	DODANO V PROGRAM 2015 - 2018

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

8. Literarni večer invalidov in medgeneracijsko druženje invalidov v KMC (V KMC se organizira medgeneracijsko druženje invalidov v okviru kulturnega dogodka – literarni večer, delavnica,...)	DODANO V PROGRAM 2015 – 2018; DOLOČENE AKTIVNOSTI ŽE POTEKAJO
9. Vprašalnik (strokovne službe občine sestavijo vprašalnik o sodelovanju društev in njihovih članov kot izvajalcev pri določenih aktivnostih in ga posredujejo vsem invalidskim društvom – podpisnicam dogovora)	DODANO V PROGRAM 2015 - 2018
10. Pobratena društva (društva, ki so pobratena s katerimi društvi iz drugih držav, poskušajo izvesti kakšno aktivnost)	DODANO V PROGRAM 2015 - 2018
11. Pripravi naj se povzetek poročila v takšni obliki, da bi ga lahko prikazali javnosti (video spot)	DODANO V PROGRAM 2015 - 2018
12. Organizirali bi srečanje javnih zavodov (šole, vrtci, ...), da bi podali svoje ideje, na kakšen način bi lahko še sodelovali pri teh akcijah za osveščanje otrok in tudi celotne javnosti o življenju invalidov	DODANO V PROGRAM 2015 – 2018
13. Ureditev stopnišča – ravne poti oz. klančine od tržnice proti cerkvi z ustrezno urejeno razsvetljavo	DODANO V PROGRAM 2015 – 2018
14. Za izvedbo potrebnih anket in drugih aktivnosti, ki bi jih v okviru programa poskušali izvajati v obdobju 2015 – 2018 se od Upravne enote pridobijo podatki o dejanskem številu invalidov v Občini Ravne na Koroškem; pripravijo se enostavni anketni vprašalniki, ki se namestijo v prostore večjih javnih institucij po občini (občina, upravna enota, zdravstveni dom, ZPIZ, društva, banke, KMC,...)	DODANO V PROGRAM 2015 – 2018
15. Posreduje se pobuda CSD Ravne na Koroškem, da bi v okviru programa 11. Šola šala poskušali vključiti pomoč mladih starejšim med poletnimi počitnicami	DODANO V PROGRAM 2015 – 2018
16. Na avtobusnem postajališču Dobja vas naj se poskuša namestiti manjša klop	REALIZIRANO!
17. Pri zadnjem vhodu KMC naj se zvonec namesti nižje zaradi potreb invalidov; razmisliti o morebitni ograji pred zadnjem vhodu za	REALIZIRANO!

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

<p>potrebe invalidov</p> <p>18. Razmisliti o možnostih ureditve organiziranih prevozov za invalide (podobno kot taxi služba – le da je vozilo prilagojeno invalidom)</p> <p>19. Urediti je potrebno dostop za invalide v Mladinskem centru Kompleks</p> <p>20. Postavitev posebnih tabel za napisom: « zasedli ste moje mesto, ali prevzimate tudi mojo invalidnost?«, ki bi se namestile na obstoječe prometne table, katere označujejo parkirno mesto za invalide. V letu 2015 se postavi zgolj nekaj vzorčnih tabel na najbolj izpostavljenih parkirnih mestih, v letu 2016 pa se z nameščanjem tabel postopoma nadaljuje v okviru finančnih zmožnosti.</p>	<p>Bomo poskušali urediti v okviru Koroškega medgeneracijskega centra pri organiziranih prevozih za starejše</p> <p>DODANO V PROGRAM 2015 – 2018</p> <p>DODANO V PROGRAM 2015 – 2018</p>
--	--

DRUŠTVO INVALIDOV MEŽIŠKE DOLINE

Pedagoška akcija

Društvo invalidov Mežiške doline vsako leto izvede Pedagoško akcijo v osnovnih in srednjih šolah, kjer otroci napišejo spis o invalidih, življenju invalidov ali invalidskih pripomočkih. Razpis Pedagoška akcija 2015 je potekal na naslednje teme: Invalidi in šport, Invalidi in kulturno ustvarjanje.

Družabno srečanje invalidov

20.6.2015 je Društvo invalidov Mežiške doline v Koprivni v Črni na Koroškem organiziralo družabno srečanje težkih in socialno ogroženih invalidov ter njihovih svojcev. Organizirali smo tudi prevoz za invalide na invalidskih vozičkih in jim s tem omogočili, da so se srečanja lahko udeležili v zelo velikem številu. Srečanja se je namreč udeležilo več kot 300 članov in njihovih svojcev. Pripravili smo jim bogat kulturni program, v okviru katerega so nas obiskali in pozdravili tudi župani občin Mežiške doline, pa tudi predstavniki Državnega zbora. Starejše člane nad 90 let starosti smo tudi obdarili. Vsi udeleženci pa so bili deležni skromne pogostitve.

Društvo zagotavlja še naslednje socialne programe:

1. PREPREČEVANJE IN BLAŽENJE SOCIALNIH TER PSIHIČNIH
2. ZAGOTAVLJANJE ZAGOVORNIŠTVA
3. INFORMATIVNA DEJAVNOST
4. USPOSABLJANJE ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE IN DELO
5. OHRANJEVANJE ZDRAVJA
6. REKREACIJA IN ŠPORT
7. DNEVNI CENTRI, KLUBI
8. KULTURNA DEJAVNOST

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

Opis socialnih programov, ki se izvajajo:

Ø Pomoč pri vključevanju invalidov v družbo in medsebojno sodelovanje. Pomagamo v okviru svojih zmožnosti na področju socialnega programa, saj je vedno več prosilcev za socialno pomoč. Kolikor je v naših močeh jim pomagamo za lažje preživetje tako, da socialno ogroženim krijemo del tekočih stroškov (plačilo elektrike, ogrevanje), pomagamo pri nakupu invalidskih pripomočkov.

Ø Želimo doseči čim večjo neodvisnost in samostojnost invalidov. V društvu pomagamo našim članom v primeru pravnih zadev.

Ø Invalide in njihove družinske člane obveščamo in osveščamo o dejavnosti društva z namenom lažjega in večjega vključevanja v družbo.

Ø Sodelujemo z ostalimi društvi v kraju in izven kraja, ter s koordinacijo koroške regije, kjer se izmenjajo različna mnenja in s tem pridobimo še dodatna znanja ali pa znanja delimo z drugimi člani.

Ø Svoje člane pošiljamo v zdravilišča na zdravljenja. Izvajamo izlete na razna kopališča in s tem skrbimo za ohranjanje zdravja in izboljšanje njihovega počutja.

Ø Na družabnih prireditvah sodelujemo tudi z invalidskim športnim društvom (IŠD), kjer se člani v okviru svojih sposobnosti pomerijo v različnih športih, poleg športa pa je tudi veliko smeha in dobre volje.

Ø Invalide, ki se ukvarjajo z ljubiteljskimi ali ustvarjalnimi dejavnostmi (likovno, pevsko, plesno, dramsko in drugo ustvarjanje) spodbujamo na njihovem področju (razstave).

Ø Ob raznih kulturnih prireditvah in družabnih srečanjih socialno ogrožene in težke invalide brezplačno pogostimo in poskrbimo organiziran prevoz s posebnimi zahtevami invalidov.

Sodelovanje z drugimi društvi in s tem ustvarjanje socialne mreže:

- Članom v socialni stiski nudimo denarno pomoč, prav tako pa jih svetujemo pri iskanju pomoči pri humanitarnih ustanovah Karitas in Rdeči Križ. Nudimo jim pomoč pri izpolnjevanju obrazcev pri iskanju pomoči na Centru za socialno delo. S temi ustvarjamo socialno mrežo.
- Člane, ki se znajdejo v terjatvah in drugih podobnih težavah, s pravnimi nasveti pomaga naša pravnica, ki svojo pomoč nudi prostovoljno. V primeru večjih pravnih težav jih napotimo na Medgeneracijski center na Ravnah na Koroškem, kjer so prav tako v pomoč usposobljeni pravniki. Pravno pomoč za naše člane pa poiščemo tudi Pravno-informacijskem centru nevladnih organizacij – PIC v Ljubljani.
- V okviru Koroške koordinacije tesno sodelujemo še z ostalimi društvi invalidov na področju Koroške in ustvarjamo skupne projekte.
- Čez leto organiziramo piknike, na katere so vabljeni tudi člani in svojci iz drugih društev.
- Ob koncu leta obiščemo naše člane na domu in v Domu starostnikov na Prevaljah in v Črnečah; obiščemo pa jih tudi med letom in jih vedno obdarimo.
- Ob raznih prireditvah sodelujemo tudi tako, da povabimo člane Društva Sožitje Mežiške doline in posebne OŠ Juričevega Drejčka, ki nam zapojejo, mi pa jih potem pogostimo.
- Dobro sodelujemo tudi z Društvom slepih in slabovidnih invalidov, z Društvom multiple skleroze, Društvom upokojencev in Društvom sladkornih bolnikov.

Na koncu pa bi rada poudarila, da svoje člane že na začetku leta obvestimo o naših aktivnostih društva in o programu, ki bo potekal čez celo leto. Vsak član prejme od poverjenika program o aktivnostih na domu. Obveščamo pa tudi člane invalide preko lokalne televizije in oglasne deske. Od leta 2015 imamo svojo spletno stran www.invalidi-koroska.si in svojo facebook stran, kjer naše člane prav tako redno obveščamo o vseh dogodkih.

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

Svet za invalide je v letu 2015 deloval v sledeči sestavi:

1. VERHOVNIK Aljaž, podžupan (predsednik)
2. PREDNIK Jože, Ob Meži 2, Ravne na Koroškem – svetnik občinskega sveta (član)
3. GOSTENČNIK Uršula, Čečovje 2, Ravne na Koroškem - predsednica Društva invalidov Mežiške doline (članica)
4. JUHART Mira, Kotlje 118, Kotlje – predstavnica občinskega sveta (članica)
5. ČEH Lojze, Stražišče 25, Ravne na Koroškem - predstavnica občinskega sveta (član)
6. ČREŠNIK Miroslav, Tomšičeva 49, Slovenj Gradec - predstavnik Policijske postaje Ravne (član)
7. KOVAČ Jelka, Lenartova 4, Mežica - predstavnica Centra za socialno delo (članica)
8. VERHNJAK Milena, Pod Gonjami 138 Prevalje - predstavnica Društva Sožitje Mežiške doline (članica)
9. PEZDIRC VEHOVAR Andreja, Prežihova 17, Ravne na Koroškem - predstavnica Zavoda RS za zaposlovanje (članica)
10. TOPLAK Liljana, Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem - predstavnica ZIP Centra d.o.o. (članica)
11. LOGAR Aleksandra, Dobja vas 101, Ravne na Koroškem - predstavnica Društva gluhih in naglušnih Koroške (članica)
12. STRMČNIK Tatjana, Ob Suhi 1, Ravne na Koroškem - predstavnica invalidov (članica)
13. GOLOB Zdenko, Čečovje 27, Ravne na Koroškem - predstavnik Medobčinskega društva slepih in slabovidnih (član)
14. Barbara SUŠNIK, predstavnica Društva OZARA, Prežihova ulica 7, Ravne na Koroškem (članica)
15. Stanislav PUŠNIK, direktor Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem, Ob Suhi 11, Ravne na Koroškem (član)

Koordinatorica Sveta za invalide:

ČEPIN Darja, Občina Ravne na Koroškem - svetovalka za družbene dejavnosti

Svet za invalide se redno sestaja, sprejema načrte ukrepov s prioritetenim vrstnim redom za posamezno koledarsko leto iz programa in nadzira izvajanje le-teh. Poleg tega daje še ustrezne pobude, predloge in ideje za razne aktivnosti v okviru projekta »občina po meri invalidov«.

KOROŠKI MEDGENERACIJSKI CENTER

Meseca maja 2014 smo ustanovili Koroški medgeneracijski center, ki deluje v centru mesta in je namenjen organiziranim in neorganiziranim oblikam druženja ter aktivnostim vseh generacij v občini. V teh prostorih je vzpostavljena tudi informativna pisarna, kjer je možno pridobiti tudi vse informacije, tako za starejše kot tudi za invalidne in druge osebe. Strokovna delavka centra se povezuje z različnimi institucijami in organizacijami in skrbi za informiranost vseh uporabnikov.

Skrbi za obveščanje, pomoč in poenostavitev urejanja potrebnih dokumentov zdravstvenih in socialnih storitev. Z letom 2015 je v centru pričela delovati **INFO TOČKA za mlade in za starejše**, med katerimi pa so tudi invalidne osebe.

V Koroškem medgeneracijskem centru smo posebej poskrbeli za urejen dostop za invalide, primerno je urejen tudi WC za invalide, prilagojen je kuhinjski pult, da se lahko invalidi udeležijo tudi kulinarčnih aktivnosti, vsi prostori pa so prilagojeni za invalide (dovolj široka vrata, nikjer ni zobov med prostori). Invalidi se lahko udeležujejo vseh aktivnosti, ki so organizirane v medgeneracijskem centru.

OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE

Občinska spletna stran

1.1.2013 smo pričeli uporabljati prenovljeno občinsko spletno stran, na kateri je tudi posebna rubrika »občina po meri invalidov«, na kateri lahko invalidi in celotna javnost podaja svoje pobude, zastavlja vprašanja, seznanjeni pa so tudi z vsemi dokumenti, aktivnostmi in dogodki na področju invalidske politike.

Predstavitveni spoti in zdravstvene oddaje društev

Društva iz področja zdravstvenega in socialnega društva ter invalidska društva so pripravila kratke predstavitve, tri večja društva (Koronarni klub, Društvo za boj proti raku in Društvo diabetikov Ravne) pa so posneli zdravstvene oddaje. Podjetje KTV Ravne na Koroškem je oblikovalo in posnelo predstavitveni spot, v katerem so tudi invalidska društva, vse skupaj pa se nekaj krat mesečno vrti na lokalni televiziji.

Invalidsko športno društvo Samorastnik

Invalidsko športno društvo »Samorastnik« Ravne na Koroškem ima svoj sedež na Ravnah na Koroškem. Ukvarja se z rekreacijo in športom invalidnih oseb.

Za svoje člane društvo organizira in izvaja redno vadbo, pripravlja razna tekmovanja in se udeležuje tekmovanj, ki so organizirana za invalide. Rekreacija in šport je sestavni del socialnih programov za ohranjanje zdravja in krepitev psihofizičnih sposobnosti članov. Vsi člani društva opravljajo vse aktivnosti volontersko, kar je odraz, da društvo lahko deluje.

Naši člani so tudi na tekmovalnem področju med invalidi zelo uspešni in so osvojili naslove državnih prvakov (veleslalom, plavanje, kegljanje, odbojka sede). Vsi treningi so organizirani pod strokovnim vodstvom.

Za člane organiziramo redne vadbe in treninge v kegljanju, pikadu, plavanju, streljanju z zračno puško, namiznem tenisu, v odbojki sede in v zimskem času v smučanju.

Organiziramo in se udeležujemo **območni tekmovanj** (v šahu posamezno in ekipno, streljanju, kegljanju na 120 lučajev, ribolovu posamezno, balinanju – četvorke, in pikadu – ekipno), **državnih prvenstev** (odbojki sede in plavanju ter v tistih športih kjer doseženi rezultat na območnem tekmovanju zagotavlja udeležbo), Koroške lige v pikadu (ekipno sodelujemo z žensko in moško ekipo).

Vsako leto tudi organiziramo Mednarodni turnir v odbojki sede, Alpe-Jadran. Na povabilo drugih društev se udeležujemo klubskih in mednarodnih tekmovanj, ki jih organizirajo v obsegu razpoložljivih finančnih sredstev.

Srečanja z društvi

Občinska uprava enkrat letno organizira srečanja vseh društev, javnih zavodov in drugih neprofitnih organizacij, ki delujejo na območju občine z namenom druženja, izmenjave mnenj in izkušenj, opozoril na posamezne problematike v okolju ter dajanja predlogov in pobud.

Prav tako je občinska uprava vedno odprta za možnosti sofinanciranja rednih dejavnosti in še posebej razvojnih programov na območju občine v okviru javnih razpisov.

**OBČINA RAVNE NA KOROŠKEM
URAD ZA OPERATIVNE IN SPLOŠNE ZADEVE**

3. ZAKLJUČEK

V letu 2015 smo sprejeli nov Program za izboljšanje življenja invalidov v Občini Ravne na Koroškem za obdobje 2015 – 2018. V program smo zapisali vse še nerealizirane aktivnosti in naloge, ki smo si jih zadali v Akcijskem načrtu 2012 - 2014. Veliko ukrepov je bilo že realiziranih v letih 2012, 2013 in 2014. Kar nekaj nam jih je uspelo tudi v letu 2015, čeprav smo v tem letu bolj pripravljali in načrtovali aktivnosti za novo programsko obdobje.

Iz izdelanega poročila je razvidno, da smo kljub težkim časom glede na trenutno gospodarsko in finančno situacijo tako v svetu kot doma, uspeli realizirati kar nekaj ukrepov tudi v letu 2014, med katerimi so tudi tisti, ki zahtevajo večja finančna sredstva (klančine znotraj in okrog naselja Javornik – II. del, javno stranišče – tudi invalidsko ter ureditev sanitarij vključno z umestitvijo invalidskih sanitarij v Kulturnem centru).

Veliko je še nerešenih nalog, vendar smo optimistični in razmišljamo pozitivno, da nam bo po korakih in v okviru razpoložljivih finančnih virov v nekem doglednem časovnem obdobju le uspelo realizirati večino še nerealiziranih ukrepov ter tudi novih, ki smo jih zapisali v nov program za obdobje 2015 - 2018.

Vloga lokalne skupnosti v tem projektu je zelo pomembna, saj je lokalna skupnost vez med vsemi akterji v občini, ki na njenem območju delujejo. Torej povezuje, združuje in koordinira aktivnosti namenjene za realizacijo nam vsem istega cilja »izboljšati kvaliteto življenja invalidov«. Poudariti moramo, da nam je kar precej ukrepov in aktivnosti, ki smo jih izvedli s skupnimi močmi vseh sodelujočih pri projektu uspelo realizirati in smo na njih ponosni. Žal pa opažamo tudi, da se nekateri subjekti v občini na žalost kljub več povabilom k sodelovanju ne odzivajo na naše pobude in predloge, da je odgovor oziroma vzrok za nezmožnost ukrepanja vedno enak in sicer, ker je kriza in ni finančnih sredstev. Še vedno opažamo, da precej subjektov v naši občini žal ne izkazuje posebne pripravljenosti za sodelovanje pri projektu bodisi z svojimi idejami, programi ali kakršnimikoli aktivnostmi, ki niso finančne narave. Iz vsega navedenega ugotavljamo, da bo na tem področju potrebno še veliko truda in dela.

Kot smo že v preteklem poročilu omenili, gre za »živ projekt«, pri katerem venomer prihajajo nove pobude, nova opozorila o nepravilnostih in neenakih možnostih za invalide, zato je to za nas tudi večji izziv, saj se projekt nikoli ne zaključi, živi z nami in kot takega smo ga vzeli za svojega, ker je nam je mar za vsakega občana, da mu izboljšamo kvaliteto njegovega življenja kolikor je v moči lokalne skupnosti.

Pripravila:
Darja Čepin, dipl.org.men.
Svetovalka II za družbene dejavnosti

Ravne na Koroškem, 26.01.2016